

De uitdaging opgepakt!

werken aan een economisch en sociaal sterk, veilig en duurzaam Goes

Collegeprogramma 2014-2018

Opgesteld door CDA, SGP/CU en VVD

Vastgesteld op 24 april 2014

Voortgang per 1 mei 2015

Inhoudsopgave

Thema's

1. Bestuur
2. Openbare Orde en Veiligheid
3. Verkeer & Vervoer en Openbare Ruimte
4. Economie en Toerisme
5. Onderwijs
6. Welzijn
7. Werk, Inkomen en Zorg
8. Milieu en Energie
9. Bouwen aan Ruimte

Thema's

1. Bestuur

Visie

In de huidige netwerksamenleving is het niet meer één partij die bepaalt. Meer en meer hebben verschillende partijen elkaar nodig om opgaven aan te pakken en resultaten te kunnen boeken. Ons uitgangspunt daarbij is dat iedereen zoveel mogelijk mee kan doen in de samenleving; jong, oud, gezond of met beperking. Ieder op zijn eigen manier. Daarbij staat de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de inwoners en hun sociale netwerk voorop. De gemeente Goes wil hierin als schakel tussen de partijen een dienende gemeente zijn. Het bestuur is er immers voor en door de inwoners en ondernemers gekomen.

Communicatie wordt steeds belangrijker. Onze inwoners en ondernemers vragen meer, weten meer en zijn terecht graag op de hoogte van wat er speelt. Maatschappelijke initiatieven zijn belangrijk voor de samenleving. Dit vraagt om een dialoog en een proactieve houding van raad, college en ambtelijk apparaat. Wijk-, dorps- en adviesraden spelen hierbij een belangrijke rol als voorportaal. Tegelijkertijd is er nadrukkelijk oog voor alle inwoners van onze gemeente.

Goes is groot genoeg om op veel terreinen zelfstandig te kunnen opereren. We zoeken de samenwerking regionaal, provinciaal, landelijk en Europees, daar waar dit meerwaarde oplevert. De Gemeenschappelijke Regeling (GR) De Bevelanden kan mogelijk uitgroeien tot een ambtelijke fusie. Het aantal gemeenschappelijke regelingen kan omlaag. Wij voorzien een samenvoeging van SWVO en de GR De Bevelanden. Vanzelfsprekend dient hierover goed overleg te zijn met gemeenten die niet in beide regelingen vertegenwoordigd zijn. De gemeenten bezuinigen fors, dat betekent dat ook GR'en daaraan moeten bijdragen. Daarbij geldt dat bezuinigingen op overhead en staf gaan boven bezuinigingen op personeel en vrijwilligers.

Ambities

1.1 Dorpsplannen die gemaakt zijn, worden voortvarend uitgevoerd. Waar nog geen plan is, wordt gestimuleerd een plan te maken. Dit geldt ook voor wijkplannen.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Kloetinge en 's Heer-hendrikskinderen zijn gereed/handschoen is opgenomen				

1.2 Kansrijke ideeën van inwoners worden omarmd en benut, ook om het opereren van de gemeente te verbeteren.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

1.3 Wij vinden de taak van de adviesraden van toegevoegde waarde en willen deze dan ook blijven betrekken

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Bestaande situatie voortzetten				

1.4 ICT wordt nog nadrukkelijker ingezet om communicatie en serviceverlening naar een hoger plan te tillen. Er komt een nieuwe gemeentelijke website en alle vergunningen kunnen digitaal aangevraagd worden.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

Website is 01-02-2015 gereed GR de Bevelanden is opgericht en start is gemaakt op 01-02-2015				
---	--	--	--	--

1.5 Om goed te kunnen sturen moeten raad en college goed op de hoogte zijn van alles wat speelt. Het college informeert de raad tijdig en staat open voor formele en informele vragen van raadsleden.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

1.6 De GR de Bevelanden en SWVO worden in de komende periode samengevoegd.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
eerste aanzet is gedaan succes nog niet verzekerd				

1.7 Wij doen en sturen actief mee aan gemeenschappelijke regelingen. De controlerende rol van de raad moet hierin ook volledig tot z'n recht komen.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
de controlerende rol van de raad zal in deze nooit volledig tot z'n recht komen				

1.8 Het spreekuur en de regelmatige werkbezoeken worden gecontinueerd. Daarnaast overlegt het college regelmatig met maatschappelijke- en werkgeversorganisaties en met de verschillende kerkelijke denominaties.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

2. Openbare Orde en Veiligheid

Visie

Wij vinden het belangrijk dat inwoners zich veilig voelen in hun omgeving. Overlast en criminaliteit moeten stevig worden aangepakt. De wijkagent als toegankelijke en vooruitgeschoven post kan een belangrijke rol spelen in het vertrouwen dat burgers in politie en overheid hebben.

Wij zien drugsgebruik niet als een gegeven. Onze ultieme droom is een drugsvrije samenleving. Coffeeshops sluiten kan hier onderdeel van zijn, maar dit alleen biedt niet de oplossing. Er moet brede aandacht zijn voor straathandel, met alle overlast en risico's van dien. Met de invoering van het ingezetenen criterium heeft de gemeente een instrument gekregen om de overlast van buitenlands drugstoerisme aan te pakken.

Gemeenten maken zelf de keuze om coffeeshops toe te laten of om een nulbeleid te voeren en daarmee geen coffeeshops in hun gemeente toe te staan. Goes heeft twee coffeeshops. De coalitie wil in gesprek met beide coffeeshopeigenaren over hun toekomst en daarbij de mogelijkheid van beëindiging van hun onderneming bespreken. Wij hanteren een uitsterfbeleid. Als er een coffeshop sluit, wordt er geen nieuw gedoogbesluit afgegeven.

Het cameratoezicht in de binnenstad werpt zijn vruchten af. In toenemende mate worden delicten opgelost door het gebruik van camerabeelden. Er is nog een aantal blind spots in de binnenstad. Ook hier willen wij toezicht door middel van camera's. Ook willen wij de mogelijkheden van het toepassen van flexibel cameratoezicht onderzoeken.

Maatregelen die voortvloeien uit keurmerken leveren grote voordelen op. Zo heeft Goes een certificaat Veilig Bedrijventerrein, het Keurmerk Veilig Ondernemen en passen we bij ontwikkelingen aanbevelingen uit het Politiekeurmerk Veilig Wonen toe. Dit beleid wordt doorgezet.

Overlast, vandalisme en criminaliteit signaleren en aanpakken is een gezamenlijke opgave.

Gemeente, politie, ondernemers, woningbouwvereniging, vrijwilligers, wijkverenigingen en dorpsraden hebben hierin een voortrekkersrol. Maar ook de individuele burger kan zijn of haar verantwoordelijkheid nemen door deelname aan Burgernet, NL-Alert of buurtpreventieprojecten.

De gemeente Goes is als professionele overheid verantwoordelijk voor het op orde hebben van de informatieveiligheid. Inwoners, bedrijven en ketenpartners mogen van ons verwachten dat hun gegevens bij ons in veilige handen zijn, zeker nu er door samenwerking meer informatie wordt uitgewisseld. Om informatieveiligheid te garanderen ondernemen wij daarom actie op technisch en organisatorisch vlak.

Ambities

2.1 Wij willen onderzoeken of het aantal coffeeshops kan worden teruggebracht van twee naar één.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

2.2 Het cameratoezicht in de binnenstad wordt uitgebreid door blind spots te voorzien van camera's. Onderzocht wordt of flexibel cameratoezicht mogelijk is.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Onderzoek is voltooid wachten op de raad. Geld voor uitbreiding camera toezicht is toegezegd, Het is nu wachten op de uitvoering				

2.3 De straathandel wordt teruggedrongen om de leefbaarheid voor de bewoners van de binnenstad en wijken te verbeteren.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

2.4 Samen met de politie willen wij bezien hoe we de aangiftebereidheid van inwoners kunnen vergroten en de terugkoppeling van gemelde incidenten kunnen verbeteren.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

2.5 Stimuleren van actieve deelname van burgers aan buurtpreventieprojecten en Burgernet.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Dorps en wijkplannen spelen hier een rol				

2.6 Wij willen verdere invulling geven aan lokaal informatieveiligheidsbeleid en dat zowel bestuurlijk als ambtelijk borgen. Dit doen we in samenwerking met de Bevelandse gemeenten.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Start is gemaakt				

3. Verkeer & Vervoer en Openbare Ruimte

Visie

Voor Goes als centrumgemeente en logistiek knooppunt is een optimale bereikbaarheid van groot belang. De extra aansluiting op de A58 en de spooronderdoorgang bij de Van Hertumweg (spoorproject) leveren hieraan een belangrijke bijdrage en worden dan ook voortvarend opgepakt. Deze collegeperiode wordt gebruikt om beide projecten te realiseren.

Van gemeenten wordt verwacht dat zij een bijdrage leveren aan een meer duurzame mobiliteit. Goes als klimaatbewuste gemeente levert daaraan graag een bijdrage. De fiets is in Goes populair als vervoermiddel. De komst van de elektrische fiets heeft dit nog eens versterkt. Wij hebben als gemeente al tal van maatregelen uitgevoerd om het fietsen te bevorderen en de fietser te faciliteren. Denk hierbij aan voldoende fietsparkeerplaatsen bij het station en in de binnenstad en het geven van prioriteit aan fietsers bij de inrichting van de openbare ruimte. Dit beleid zetten we door.

Parkeren is een onderwerp met een belangrijke maatschappelijke en financiële betekenis. In de bezuinigingsopgave wordt het financiële gat, dat afgelopen jaren is ontstaan in eerste instantie gedicht. Het afgelopen jaar werd duidelijk dat een verhoging van de parkeertarieven niet leidt tot een toename van de opbrengst. Er is een kantelpunt bereikt, waardoor het noodzakelijk is op korte termijn de parkeervisie te actualiseren. Voor eind 2014 moet deze gereed zijn, in overleg met alle betrokkenen. Hierin worden onder andere het parkeren op de woonboulevard en mogelijkheden om via parkeren het binnenstadsbezoek te stimuleren, meegenomen.

Voor het openbaar is Goes afhankelijk van de provincie Zeeland en vervoerders. Steeds vaker worden minder rendabele lijnen geschrapt. Dit houdt in dat nagegaan moet worden of buslijnen gereden door vrijwilligers noodzakelijk worden, zoals nu de lijn naar Wolphaartsdijk. Wij kiezen in de komende collegeperiode voor een verdere integratie van WMO-vervoer en de regiotali.

Goes ligt er schoon, heel en veilig bij als het gaat om groen. Het hoge ambitieniveau is de afgelopen jaren gehandhaafd. Grotendeels willen we dit de komende jaren blijven doen. Zwerfafval moet adequaat worden opgeruimd en het beleid ten aanzien van graffitiwijdering houden we in stand. Toch zien wij ook mogelijkheden om geld te besparen. Bij de bezuinigingsvoorstellen in de bijlage doen wij hiertoe voorstellen.

Binnen een jaar wordt het nieuwe groenstructuurplan afgerond, waarin ook groenelementen in de binnenstad aan elkaar worden verbonden. Er zijn veel mooie routes rondom historische plekken en gebouwen. Het historisch groen mag meer aandacht krijgen.

Ambities

3.1 De twee grote projecten, extra aansluiting A58 en spoorproject, worden de komende periode gerealiseerd.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

3.2 Het aantal fietsenstallingen wordt uitgebreid, onder meer bij de Stenen Brug / Omgeving V&D en de mogelijkheid van een bewaakte stalling wordt onderzocht.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Geld is beschikbaar wachten op voorstellen				

3.3 Er komt een stalling voor elektrische fietsen met oplaadmogelijkheden nabij het centrum.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

3.4 Voor het einde van 2014 is de geactualiseerde parkeervisie gereed.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

3.5 Het geactualiseerde GVVP (Goes Verkeer en Vervoer Plan) is uitgangspunt van beleid de komende vier jaar. Het groenstructuurplan wordt in 2014 afgerond.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

3.6 In overleg met de dorpsverenigingen van 's-Heer Arendskerke, 's-Heer Hendrikskinderen en Wolphaartsdijk wordt de komende periode gewerkt aan het omlaag brengen van de snelheid op de Nieuwe Rijksweg N664.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
plannen hier toe zijn gepresenteerd aan de inwoners. realisatie zal niet in deze collegeperiode gebeuren				

3.7 Wij willen onderzoeken wat burgerparticipatie kan betekenen in relatie tot groenonderhoud. Sowieso door de wijkschouwen te continueren, maar wellicht ook door inwoners daadwerkelijk te betrekken bij het onderhoud.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

3.8 Er komt een project om zwerfafval in het buitengebied tegen te gaan.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

4. Economie en Toerisme

Visie

Een goed economisch klimaat is voor een stad als Goes van groot belang. Een stad waar bedrijven zich graag vestigen is een stad met werkgelegenheid en goede voorzieningen. Daardoor zijn we aantrekkelijk voor bezoekers en toeristen. Wij willen de goede contacten met ondernemers uitbouwen en het maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderen. Kansen om meer werkgelegenheid te creëren signaleren wij en proberen wij te verzilveren.

Wij zetten in op versterking van de toeristische aantrekkelijkheid van Goes. De historische binnenstad als kloppend hart speelt hierbij een prominente rol en blijven wij ontwikkelen. Evenementen zijn ook van belang voor de aantrekkingskracht van Goes. Een doordacht evenementenbeleid versterkt het imago van Goes en kan de detailhandel en horeca helpen bij de strijd om hun bestaansrecht. De trend van de consument die wil beleven en wil worden ontzorgd zet zich door. De Goese binnenstad moet hierop inspelen en een plek zijn waar mensen graag vertoeven en elkaar kunnen ontmoeten.

De coalitie erkent de spanning tussen de doorzettende 24-uurs economie en de ruimte voor vrije tijd, ontspanning en zondagsrust. Wij vinden het belangrijk om in Goes rekening te houden met elkaar en om tolerant te zijn naar elkaar, ook als het gaat om levensovertuiging. Daarom sluiten we op dit punt compromissen, waarmee wij zoveel mogelijk recht doen aan de wensen van de politieke partijen.

Ambities

4.1. Samen met binnenstadsondernemers wordt voor september 2014 een plan van aanpak opgesteld. Enerzijds ter promotie van de binnenstad en anderzijds om een aantal dreigingen te lijf te gaan (leegstand). Hierbij worden de pandeigenaren betrokken. Ook het succesvolle project 'Het nieuwe winkelen' krijgt hierin een plek. De gemeente neemt een actieve houding aan, faciliterend en stimulerend tegelijk.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

4.2. Er komt WIFI in de hele binnenstad.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

4.3. Het huidige aantal koopzondagen (4 koopzondagen plus 4 koopzondagen in combinatie met een evenement) wordt niet uitgebreid. De openingstijden van supermarkten op zondag worden beperkt (open van 13.00 - 18:00 uur).

Voortgang	25%	50%	75%	100%

4.4. Ten aanzien van evenementen blijft het beleid onveranderd. Wel zal er meer aandacht zijn voor strikte naleving van de regels (o.a. ten aanzien van geluidsniveau en start- en eindtijden). Evenementen in de binnenstad beginnen op zondag niet eerder dan 13.00 uur. Het aantal evenementen met een geluidsniveau van meer dan 85 dB(A) is gemaximaliseerd op 6, waarvan er niet meer dan 4 op zondag mogen plaatsvinden.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

4.5. Het nieuwe aanbestedingsbeleid geeft al meer kansen aan lokale en regionale aannemers. Hier zal nog nadrukkelijker op worden gestuurd.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

4.6. Het promoten van de gemeente Goes als goede plaats voor bedrijfsvestiging wordt een belangrijk onderdeel van citymarketing.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

4.7. De kwaliteit van bedrijventerreinen houden we hoog, de revitalisering gaat door en de ontwikkeling van Poel V volgt het afgesproken gestage pad (volgens de voorwaarden 1) start wanneer er behoefte is, 2) gefaseerde invoering en 3) versterking Poelbos).

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Voortberegende besluiten zijn genomen				

4.8. Jaarlijks komt er een evenement waarin ZZP'ers elkaar en andere instanties kunnen ontmoeten. De realisatie van werkplekken waar ze elkaar dagelijks kunnen treffen, van elkaar kunnen leren en kennis kunnen delen zal worden ondersteund.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Eerst aanzet is daartoe gegeven				

4.9. De ontwikkeling van Wolphaartsdijk / Veerse Meer als toeristische hotspot gaat door. Daarnaast wordt met meer partijen samengewerkt om Goes als toeristische trekpleister op de kaart te zetten (o.a. met museum, Sportpunt Zeeland, Hollandse hoevegebied en wellness-aanbieders).

Voortgang	25%	50%	75%	100%

4.10 De speerpunten uit de economische kansennotitie, die is opgesteld in samenwerking met een brede vertegenwoordiging van het bedrijfsleven, worden voortvarend opgepakt. Het betreft de 5 thema's acquisitie, citymarketing, dienstverlening en regelgeving, de binnenstad en zorg economie.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5. Onderwijs, Cultuur en Sport

Visie

Goes blijft het regionaal onderwijscentrum. De inwoners hebben keuzevrijheid als het gaat om primair onderwijs. Er is een prima aanbod van voortgezet onderwijs en voor het speciaal onderwijs hebben wij een regiofunctie. De samenwerking met het onderwijs is goed en noodzakelijk. Door veranderingen als passend onderwijs hebben we elkaar meer dan ooit nodig. Zeker ook in combinatie met de decentralisatie jeugdzorg. Het is belangrijk om te blijven investeren in leerlingen die achterstanden hebben (o.a. via schakelklassen, playing for succes) en leerlingen die meer in hun mars hebben. Met de scholen samen zou een passend aanbod voor ieder kind (in onze regio) georganiseerd kunnen worden. Het financieren van leerlingenvervoer hoort hier bij. Onderzocht wordt of dit doorgedecentraliseerd kan worden naar het samenwerkingsverband van primair en voortgezet onderwijs.

Het MBO, met name het CIOS en Zorg & Welzijn, heeft een prominente plek in Goes. Door elkaar te kennen en steeds meer samen te werken, kunnen op het terrein van sport en welzijn mooie dingen worden bereikt. Het is een wens om na te gaan of op deze terreinen ook HBO-onderwijs in Goes mogelijk is. Zeker ook in combinatie met de zorgboulevard die ontwikkeld wordt in de buurt van het ziekenhuis.

In 2013 is een onderwijshuisvestingsvisie vastgesteld. De uitwerking hiervan vindt de komende jaren plaats. In het licht van een dalend leerlingenaantal is het noodzakelijk dat vroegtijdig wordt nagedacht over ontwikkelingen. Dit is altijd een gevoelig punt. Communicatie met ouders en wijken en dorpen is daarbij van zeer groot belang. Dit is een verantwoordelijkheid van de scholen zelf, maar de gemeente moet betrokken zijn vanuit haar verantwoordelijkheid voor leefbaarheid in wijken en dorpen.

De visie op sport, bewegen en gezondheid is in breed overleg met betrokken partijen in Goes samengesteld. Verenigingen, onderwijs, private aanbieders en overheid werken samen om meer Goesenaren aan het bewegen en in betere gezondheid te krijgen.

Cultuur brengt mensen samen. Amateurgezelschappen blijven we stimuleren, onder andere met het themajaar, maar ook door evenementen waarin ze actief kunnen zijn. De samenwerking tussen culturele organisaties zullen we stimuleren. Cultureel erfgoed moet meer en meer van en voor iedereen zijn. Hier gaan wij mee aan de slag. De toekomst van de bibliotheek, het museum, de Stoomtrein Goes-Borsele en Slot Ostende worden hierin meegenomen.

Ambities

5.1. Onderzocht wordt of leerlingenvervoer bij het samenwerkingsverband van scholen kan worden ondergebracht.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.2. De kansen voor HBO-onderwijs in Goes signaleren wij en pakken wij actief op.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.3. In overleg met scholen en SMWO wordt de maatschappelijke stage gecontinueerd.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.4. De visie op onderwijshuisvesting wordt uitgewerkt.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.5. De 18 ambities uit het visiedocument Sport, Bewegen en Gezondheid worden komende periode gerealiseerd in samenwerking met verenigingen, CIOS, SMWO en private aanbieders.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.6 Schoolzwemmen vinden wij belangrijk en blijven wij financieren.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.7. In overleg met CIOS en de scholen ontwikkelen wij een plan om beter bewegingsonderwijs in het primair onderwijs te realiseren.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.8. Het masterplan Het Schenge wordt in de komende periode afgerond. Samen met marktpartijen wordt de realisatie van een nieuwe tennishal onderzocht.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Aan Het Schenge wordt gestaag gewerkt				

5.9. In 2017 organiseren wij opnieuw een themajaar.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.10. De bibliotheek krijgt een prominentere plek. Zowel op functioneel gebied (wat is de taak van de bibliotheek, bibliotheekinnovatie, samenwerking met onderwijs) als wat betreft de zichtbaarheid (investeren in huidige locatie of verplaatsing).

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.11. Goes blijft meedoen aan het jeugdsport en –cultuurfonds.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Vaststelling				

5.12. De vastgestelde nota Cultureel Erfgoed en de Archiefvisie zijn uitgangspunt van beleid.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.13. Slot Ostende blijft een opgave. Gezocht wordt naar ontwikkelingsmogelijkheden, anders moet gekozen worden voor conservering voor langere tijd.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

5.14. Met ondernemers, onderwijs en overheid wordt verder gewerkt aan een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt. De promotie van techniek wordt in één hand gebracht.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

6. Welzijn en Zorg

Visie

Er komen grote veranderingen op de gemeenten af, met name op het gebied van Welzijn en Zorg. De overheid heeft een regisserende rol. Meer inwoners zullen elkaar gaan helpen en doen wat ze kunnen in de samenleving. In Goes staat het welzijnswerk stevig. Op die basis kunnen we de komende jaren verder bouwen. Wij willen er vooral zijn voor de zwakkeren in de samenleving en mensen die in kwetsbare posities verkeren.

De WMO is er om iedereen mee te kunnen laten doen in de samenleving. Mensen met een beperking of chronische ziekte moeten ook toegang hebben tot voorzieningen, diensten en ruimten. Wij spreken van de inclusieve samenleving, waarin iedereen met een beperking mee doet. Het gaat om het bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg, het vrijwilligerswerk, de veiligheid en leefbaarheid van de gemeente. Wij bieden opvang zoals: maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg.

Wij zijn vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de zorg voor de jeugd. In 2014 wordt er samen met provincie en zorgaanbieders gewerkt aan een zachte landing, waarbij elk kind dat recht heeft op zorg, ook zorg krijgt en houdt. We blijven inzetten op vroegtijdig signaleren in de gezondheidszorg. De regionale functie van Goes op het terrein van gezondheidszorg (o.a. ziekenhuis) wordt versterkt.

Uitgangspunt bij de decentralisaties is: we doen veel lokaal, in de regio wat kan en provinciaal wat moet op basis van solidariteit. Daarnaast legt het Rijk ons bezuinigingen op, die we zo goed mogelijk een plek moeten geven. Samen met cliënten en organisaties zullen we daar op moeten sturen en maatwerk moeten leveren. Wij gaan wijkgericht werken, met sociale wijkteams. Daar waar mensen wonen en verblijven, willen wij zijn.

Maatschappelijke netwerken helpen ons bij vroegtijdige signalering en daarmee voorkomen we opschaling naar zwaardere en duurdere zorg. Van aanbieders vragen we sociaal ondernemerschap, gericht op de wensen van de cliënten, waarbij de mogelijkheid voor keuzevrijheid van cliënten (ook identiteitsgebonden zorg) gewaarborgd is.

Er blijft voortdurend aandacht voor de aanpak van verslaving en preventie. Drugs- en alcohol-, maar ook bijvoorbeeld gameverslaving worden aangepakt. Bestaande programma's worden doorgezet, in nauwe samenwerking met scholen en andere organisaties.

Ambities

6.1. De decentralisatie van de AWBZ naar WMO en Jeugdzorg wordt zorgvuldig vormgegeven, in overleg met bewoners en professionals. **Omdat de wet die de decentralisatie vormgeeft er nog niet is en omdat de budgetten nog niet duidelijk zijn, kunnen we op dit punt nog niet concreter worden. Komende tijd wordt in overleg met de hele gemeenteraad verder gewerkt aan een goede landing van de decentralisaties in de gemeente Goes.**

Voortgang	25%	50%	75%	100%

6.2. Het kind/de inwoner staat centraal, de professional wordt in z'n kracht gezet, de overheid regisseert en faciliteert.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Beleidsplannen zijn gereed. Inkooporganisatie is ingebracht in de gemeenschappelijke regeling GGD				

6.3 Het college biedt aan om per decentralisatie met een klankbordgroep van raadsleden nieuwe ontwikkelingen tijdig en snel te bespreken. Een dergelijke klankbordgroep heeft een informatief karakter.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
De klankbordgroep is opgericht. Bestaat uit twee vertegenwoordigers per partij. Er is periodiek overleg.				

6.4. Onder andere via bestaande adviesraden wordt de kracht van cliënten en burgers gebruikt bij de decentralisaties.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

6.4. De middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor het sociale domein, worden daar ook aan besteed.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Voor het begrotingsjaar 2014 is dit het inderdaad het geval. De komende jaren is het uitgangspunt.				

6.5. De extra gereserveerde € 750.000 uit eigen middelen om de transitiekosten op te vangen, blijven de komende vier jaar beschikbaar voor de drie decentralisaties.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Voor het begrotingsjaar 2014 is dit het inderdaad het geval. De komende jaren is het uitgangspunt.				

6.6. Wij werken in de wijken en dorpen, dichtbij de burger. De dorps- en wijkraden worden dan ook nauw betrokken. Dit geldt ook bij de uitvoering van de plannen die samen worden gemaakt.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Er zijn concrete dorps- wijkplannen voor 'sHHKinderen, Goes-Noord				

6.7. Onderzocht wordt of WMO-voorzieningen meer inkomensafhankelijk kunnen worden verleend.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

6.8. Er blijft een hoge inzet op de aanpak van verslaving. Wij gaan bekijken wat wij kunnen doen aan overmatig alcoholgebruik, ook in combinatie met sport. De mogelijkheden voor een alcoholvrij café worden verkend.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Er is een preventie en handhavingsplan alcohol opgemaakt.				

7. Werk en Inkomen

Visie

De gemeente Goes wil haar inwoners stimuleren tot zelfstandige participatie in de samenleving, waarbij ze in financieel en maatschappelijk opzicht gebruik kunnen maken van hulpbronnen in hun omgeving. Mensen moeten - indien nodig - ondersteund worden bij het vinden van betaald werk en/of maatschappelijke participatie. Dit bestaat waar nodig ook uit financiële ondersteuning. Het hebben van betaald werk is belangrijk voor mensen, omdat het goed is dat mensen in hun eigen inkomen kunnen voorzien en mensen hiermee hun sociaal netwerk kunnen vergroten. Wij helpen onze inwoners bij het vinden van werk. De nog door te voeren Participatiewet nemen wij daarbij als uitgangspunt. Wij zien daar mogelijkheden, maar ook bedreigingen. Wij gaan door met het stimuleren van mensen om te werken en daarbij maken wij gebruik van bijvoorbeeld 'social return on investment' en maatwerk bij re-integratie. In de afbouw van de sociale werkvoorziening zien wij een risico. De Betho kan de veranderingen aan die de komende jaren optreden, maar er moet grootschaliger omgebouwd worden om de uitvloeisels van de Participatiewet op te kunnen vangen.

Ambities

7.1. De samenwerking Werk, Inkomen en Zorg op de Bevelanden wordt verder vormgegeven, waarbij kostenbeheersing, kwaliteit en kwetsbaarheid de uitgangspunten zijn.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Er is een beleidsplan en begroting				

7.2. De invoering van de Participatiewet doen we zorgvuldig, in overleg met betrokkenen, met name ook het bedrijfsleven gelet op de verantwoordelijkheid voor het creëren van banen die daar ligt (o.a. via het werkgeversservicepunt). **Ook voor deze wet geldt dat nog veel onduidelijk is. In dit collegeprogramma concreter worden is niet mogelijk. De komende tijd zal dat wel gebeuren, in goed overleg met de gemeenteraad.**

Voortgang	25%	50%	75%	100%

7.3. Het is gerechtvaardigd om daar waar mogelijk een tegenprestatie voor het verkrijgen van een uitkering te vragen. Het zogenaamde verdringingsvraagstuk wordt daar altijd bij betrokken.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Voorstellen zijn in voorbereiding maar nog niet gepresenteerd				

7.4. Fraude, op dit terrein maar ook breder, wordt stevig aangepakt en mag niet lonend zijn.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

7.5. Regionaal Werkbedrijf De Betho wordt gerealiseerd en onderzocht wordt of het Nijverheidscentrum hierbij ondergebracht kan worden

Voortgang	25%	50%	75%	100%

7.6. Het actieve beleid op het gebied van schuldhulpverlening wordt gecontinueerd.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Bestaande situatie voortzetten				

8. Milieu en Energie

Visie

Goes is Millennium en Fairtrade gemeente. Daarnaast is Goes koploper in Zeeland als het gaat om nieuwe initiatieven waarmee de gemeente als geheel op weg is om energie- dan wel klimaatneutraal te zijn. Deze posities willen wij behouden. Het landelijke Energieakkoord geeft kansen. Die willen we pakken. Dit past in de verdere uitvoering van het Klimaatbeleidsplan, waarbij wij opnieuw inwoners en het bedrijfsleven willen betrekken.

Klimaatbeleid klinkt soms abstract. Daarom ondersteunen wij vooral initiatieven van onderop. Een dorp als 's Heer Hendrikskinderen, waar men met elkaar ideeën ontwikkelt en uitvoert, is daarvan een goed voorbeeld. De komende jaren gaan we hier mee door en gaan we op zoek naar nieuwe ideeën uit de samenleving.

Een belangrijk onderwerp de komende jaren wordt het verduurzamen van de woningvoorraad. In samenwerking met RWS (woningbouwcorporatie) wordt de sociale huurvoorraad aangepakt. De particuliere woningeigenaren zijn minder makkelijk als geheel in beweging te krijgen. Bij deze groep zit in onze gemeente echter de grootste winst als het gaat om energiebesparing. In samenwerking met Rijk en provincie Zeeland steken wij hier daarom de komende periode energie in. Dit stimuleert de groene economie en de werkgelegenheid.

Meer gemeentelijke gebouwen worden voorzien van ledverlichting, zonnepanelen en andere duurzame maatregelen. Ook de openbare verlichting wordt zoveel mogelijk omgevormd naar ledverlichting. Dit alles zodra het economisch rendabel is.

Het scheiden van afval past in dit beeld. Uit de recente sorteeraanlyse blijkt dat inwoners hun afval minder goed scheiden. Wij nemen daarom maatregelen om het afvalscheidingsgedrag van mensen te bevorderen. Hiertoe wordt onder andere meer maatwerk in containers geleverd.

Ambities

8.1 We blijven Millennium en Fairtrade gemeente. Het klimaatbeleidsplan wordt verder uitgewerkt.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

8.2 Er zal veel inzet zijn om de particuliere woningvoorraad te verduurzamen.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

8.3 Meer gemeentelijke gebouwen worden voorzien van ledverlichting en zonnepanelen.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

8.4 We creëren de mogelijkheid om de maat van afvalcontainers zelf te kiezen en we stimuleren het sorteergedrag.

Voortgang	25%	50%	75%	100%

9. Bouwen aan Ruimte

Visie

Het inwoneraantal van Goes zal naar verwachting niet veel meer stijgen de komende jaren. Daarom is het goed vooral voor bloei in onze gemeente te zorgen. De vastgestelde structuurvisie #Goes2040 en de Woonvisie Goes 2013-2020 bieden daarvoor de komende jaren houvast.

Er is een aantal lopende woningbouwprojecten. Deze projecten krijgen de komende periode verder vorm. Goese Schans wordt anders van opzet en gefaseerd aangepakt. Er komt meer aandacht voor inbreidings- en aandachtslocaties. Niet altijd is het mogelijk om hierbij een kostenneutrale ontwikkeling tot stand te brengen. Samen met betrokken partijen zal dan gezocht worden naar een oplossing. Het beleid met betrekking tot aandachtslocaties wordt voortgezet.

Goes is de plek om te wonen in Zeeland. Ook voor starters. De startersregeling voor koopwoningen in de bestaande voorraad blijft bestaan. Deze geeft starters op de woningmarkt een kans een eigen woning te kopen en bevordert de doorstroming. Wij blijven zoeken naar andere mogelijkheden om de woningmarkt weer in beweging te krijgen. Zogenaamde verkooptreintjes in samenwerking met makelaars kunnen helpen. Via citymarketing promoten we Goes nadrukkelijk als aantrekkelijke woongemeente, voor zowel huidige inwoners die wooncarrière willen maken als potentiële bewoners van buiten Goes. Er is meer ruimte om te bouwen direct aan bestaande bebouwing. Wij willen echter zorgvuldig omgaan met ontwikkelingen in het buitengebied. De natuur mag er vooral ook zijn om van te genieten. De toegankelijkheid van het buitengebied wordt vergroot door middel van paden en plekken om te verpozen. Dit alles in nauw overleg met de land- en tuinbouworganisaties.

Het grondbedrijf van de gemeente Goes is gezond. Er zijn de afgelopen jaren geen grote risico's genomen met aankoop van gronden. Die voorzichtige insteek wordt voortgezet. Als het gaat om de verkoop van bouwgrond gaat de gemeente bij het benaderen van kopers een actievere en meer commerciële houding aannemen. Hierbij wordt kennis van marktpartijen ingeschakeld.

Woningbouwcorporatie RWS is een natuurlijke partner van de gemeente. Zowel als het gaat om de sociale woningvoorraad als om de leefbaarheid in wijken en dorpen. Wij trekken samen op als het gaat om de doorontwikkeling van de woonservicegebieden. De sociale woningvoorraad moet op peil blijven. Wachtlijsten moeten korter worden. Initiatieven van particulieren om huurwoningen te bouwen worden ondersteund, met name in de middeldure en dure huur.

Beleidswijzigingen vanuit het Rijk geven ons de opdracht om mee te denken in het scheiden van wonen en zorg. Met woningbouwcorporaties en zorginstellingen wordt dit regionaal verder vormgegeven. De positie van Goes als centrumgemeente waar ouderen graag willen wonen, wordt hierbij benut. Wij constateren dat het aantal ouderen wat in Goes woont, toeneemt. In bestemmingsplannen wordt de mogelijkheid gecreëerd om mantelzorgwoningen te ontwikkelen, omdat door scheiden van wonen en zorg de behoefte kan ontstaan om als familie bij elkaar te wonen.

Ambities

9.1 Er komen geen nieuwe uitbreidingswijken. Bestaande plannen worden gefaseerd uitgevoerd en wij zetten in op inbreiding.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Wordt al zo uitgevoerd				

9.2 In de vastgestelde structuurvisie #Goes2040 en de Woonvisie Goes 2013-2020 staan de beleidsuitgangspunten voor de komende jaren.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Bestaande situatie voortzetten				

9.3 De starterslening blijft beschikbaar voor starters op de koopwoningmarkt.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Is gerealiseerd				

9.4 In de activiteiten en uitingen op het gebied van citymarketing profileert Goes zich als een aantrekkelijke woongemeente.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Voorzichtig begin gemaakt				

9.5 Op bestaande woonservicegebieden blijven wij inzetten, nieuwe gebieden worden ontwikkeld.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Begin mee gemaakt				

9.6 Particuliere initiatieven voor de ontwikkeling van middeldure en dure huurwoningen worden gesteund.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
In Mannee is een project voor middeldure huurwoningen gestart				

9.7 De opgave scheiden van wonen en zorg wordt samen met corporaties en zorginstellingen opgepakt.

Voortgang	25%	50%	75%	100%
Moet nog mee worden begonnen				